

БОЕНКА

ЗАГРОЗЕНИТЕ СВЕТСКИ ВИДОВИ НА
ЖИВОТНИ ОД КЛИМАТСКИТЕ ПРОМЕНИ

Издава:
Еколошко друштво Планетум - Струмица

Боенка:
Загрозените светски видови на животни од климатските промени

Графичка обработка:
Митко Шопов

Подготвиле:
Митко Шопов
Борјана Јанакиева Заева - психолог и семеен советник

Лектура:
Јасмина Поркојевиќ - Миленковиќ

Печати:
Графосервис - Струмица

Тираж:
800 примероци

ЛОКАЛНА КАМПАЊА ПРОТИВ КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ

ВОВЕД:

Драго дете,

Оваа боенка ти ја подаруваме тебе, да се забавуваш и заедно со твоите родители и воспитувачи /ки да запознаеш неколку нови другарчиња кои, исто така, живеат во нашата голема кука , наречена Планета.

Животните кои ќе ги запознаеш се во опасност, затоа што во нивното живеалиште на големата Планета повеќе не можат да растат здраво и среќно. Потребно им е да имаат чиста вода за пиење и бањање, чисто место за движење и играње, свеж воздух за дишење и чиста храна за јадење, исто како и тебе. А, ти знаеш дека од големото загадување на планетата, тие не можат да го добијат тоа. Поради загадувањето и сечењето на шумите, станало многу топло и нивните живеалишта почнале полека да се расступаат и постои голема можност тие да исчезнат.

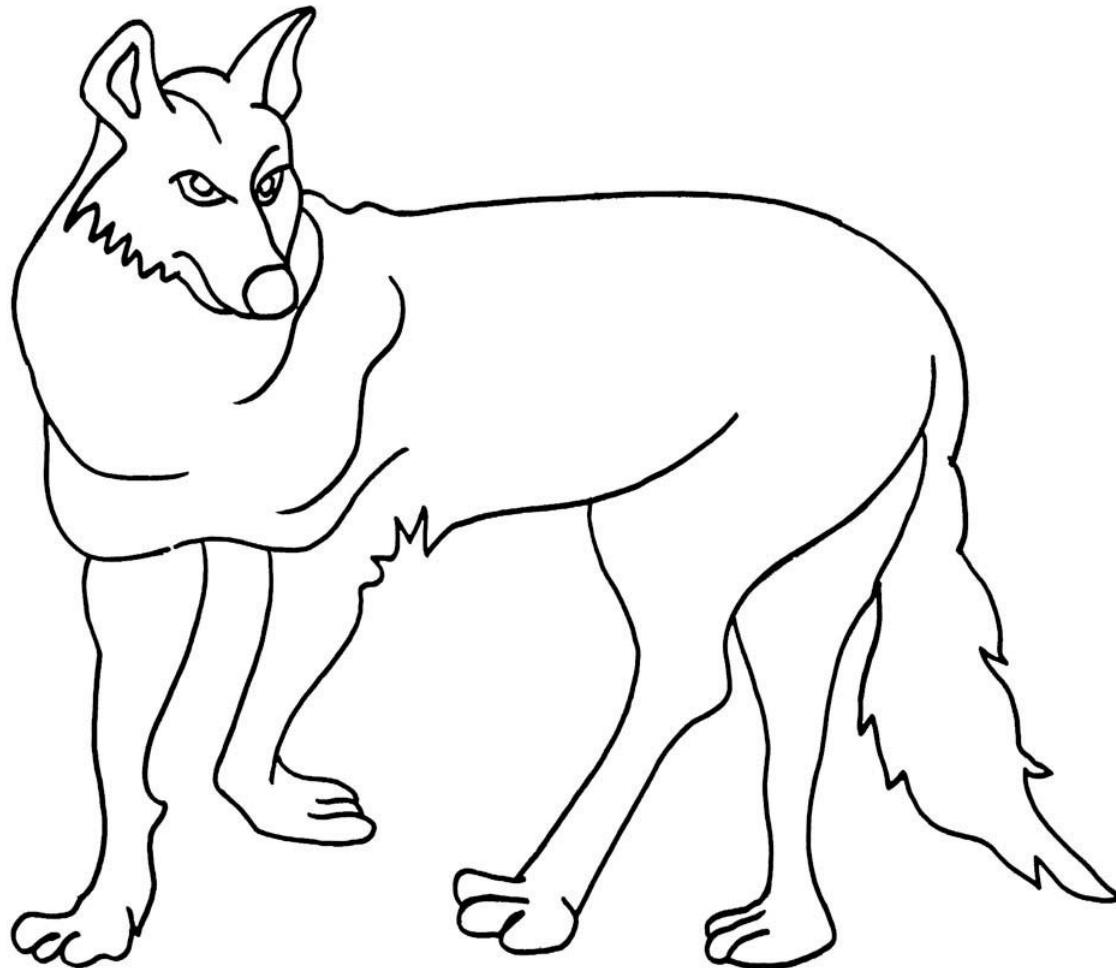
Без животните и растенијата планетата нема да ни биде толку шарена и убава. Животните и растенијата многу ни помагаат нам, тие ја прочистуваат водата и воздухот и ни ја даваат сета храна.

Па, ајде да се погрижиме за нив и да им помогнеме сите заедно за да не исчезнат!

Еве, ние одлучивме наместо со кола, да одиме на работа со велосипед, така нема да го загадуваме воздухот. Ана и Филип одлучија да ја штедат водата и тие ја сопираат чешмата додека ги мијат забите со четка. Саша и неговиот татко решија да изработуваат играчки од хартиени кутии, за да не купуваат толку многу непотребна пластика. Енис и Марија одлучија да го собираат отпадокот од пред нивната зграда и да го фрлаат во канта, така ќе бидат пример и за сите други деца и за соседството. Чичко Симо одлучи да се погрижи луѓето да не палат оган во шумата, па стави знак „забрането палење оган“, така животните од шумата нема да го изгубат својот дом...

Што мислиш, ти?

ЛОКАЛНА КАМПАЊА ПРОТИВ КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ

Којот:

Јас сум којотот Марко. Јас можам да живеам 14 години и долг сум до 94 см, а тежам и до 23 кг. Јас сум многу добар пливач. За мене Индијанците велат дека сум многу умен. Јадам речиси сè: зајаци, глодари, жаби, риби, змии, инсекти и многу сакам и овошје и трева. Можам да трчам и до 64 км/ч. Јас со моите другарчиња комуницирам со специјално викање кое личи на кучешки хор.

Игра: Обидете се со своите другарчиња да комуницирате со специјално виење ставајќи ги рацете околу уста и произведувајќи звук како: аууу, аууу . Еден од вас нека почне, (кој ќе биде водачот одлучете со броенка), а сите други потоа истовремено да се огласат со истиот звук. Така ќе направите интересен кучешки хор.

ЛОКАЛНА КАМПАЊА ПРОТИВ КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ

Панда:

Јас сум пандата Мила. Можам да живеам и до 20 години. Висока сум 1,3 метри, а тежам околу 100 кг. Јадам бамбус и тоа од 12-12,5 кг. на ден. Половина од денот ми поминува во јадење. Јас доаѓам од Кина и можам да се качувам многу високо и до 3950 м. Најубаво ми е кога седам со задните нозе испружени напред. Исто така сум и добра пливачка и можам лесно да распознавам мириси. Јас кога се родив бев целосно бела, а потоа ја добив црно-белата шара по која ме препознавате. Во светот не има околу 1600 од кои повеќе од 300 мои другарчиња за жал, живеат во центрите за размножување и зоолошките градини.

Игра: Обиди се да ја играш играта „Погоди кој мирис е тоа“ со помош на воспитувачката /те или родителите, со тоа што ти ќе ги затвориш очите, а тие ќе ти понудат различни мириси кои треба да ги препознаеш. Можеби и ти добро распознаваш мириси како мене.

ЛОКАЛНА КАМПАЊА ПРОТИВ КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ

Поларна мечка:

Јас сум поларната мечка Бела. Можам да живеам и до 30 години. Висока сум 2,5 метри и тежам 600 кг. Моето живеалиште се ледените површини на Артиков и многу добро пливам. Затоа што живеам во најстудените краишта на светот имам многу дебело крзно и дебел слой на маст. Со мојот бел мантил лесно може да се скријам на снегот и мразот ако треба да се заштитам од опасност. Обично ловам риби и фоки за да се прехранам.

Игра: Обиди се да држиш во рачињата коцки мраз. Ќе почувствуваш на колку студено јас можам да живеам. Колку долго можеш да ги држиш и што се случува со мразот, а што со рачето на другарчето кое исто така држеше мраз?

ЛОКАЛНА КАМПАЊА ПРОТИВ КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ

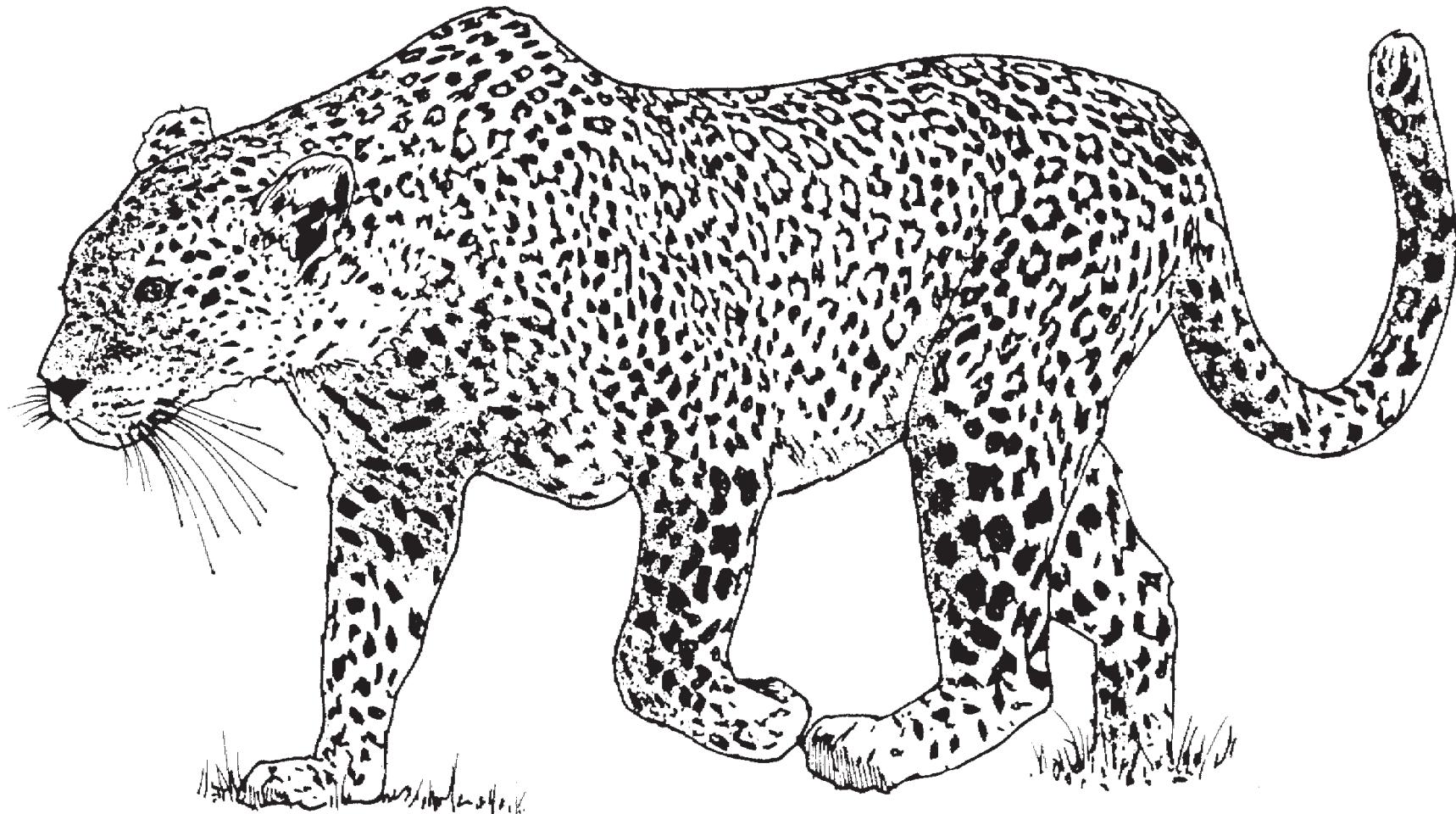

Пингвин:

Јас сум пингвинот Мајки. Можам да живеам до 20 години. Висок сум 70 см, а тежам 5 кг. Јас живеам на Антартикот и се хранам со ракчиња, риби и лигњи. Моето семејство е многу големо и сите сме добри пливачи. Можеме да поминеме и до 300 км. во потрага по храна. Исто така и многу добро нуркаме, дури и до 175 м. во длабочина. Јас и моите браќа научивме да пливаме уште многу мали, на 9 неделна возраст.

Игра: Обиди се заедно со твоите другарчиња да го направите моето семејство и да одите како нас, со нозете залепени една до друга и со рацете прилепени до телото. Ќе видиш колку е забавно.

ЛОКАЛНА КАМПАЊА ПРОТИВ КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ

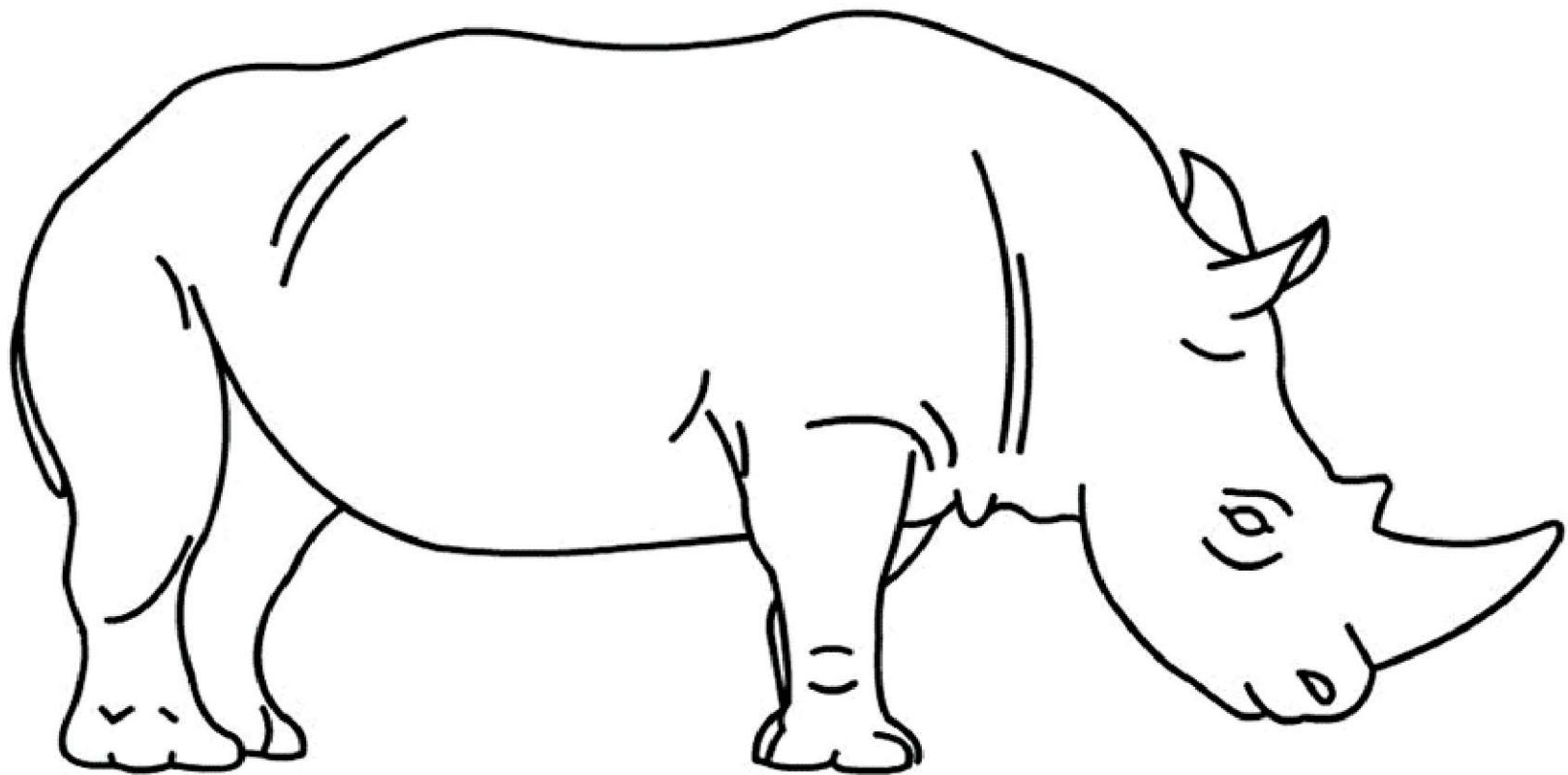

Леопард:

Јас сум леопардот Лео и можам да живеам и до 17 години. Јас сум долг 1,8 м., а тежам 80 кг. Живеам во Азија, а имам и многу роднини во Африка. Јас сум многу добар ловец и брзо трчам со брзина дури до 58 км/ч. Најчесто го напаѓам својот плен скокајќи од дрвја и криејќи се во високата трева. Се хранам со големи животни, и со антилопи и со свињи, а понекогаш и со риби и ракчиња.

Игра: Обиди се со твоите другарчиња да трчаши брзо како мене, а воспитувачките/ите или родителите може да го измерат твоето време до целта. Внимавај, јас многу вежбав додека научив брзо да трчам!

ЛОКАЛНА КАМПАЊА ПРОТИВ КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ

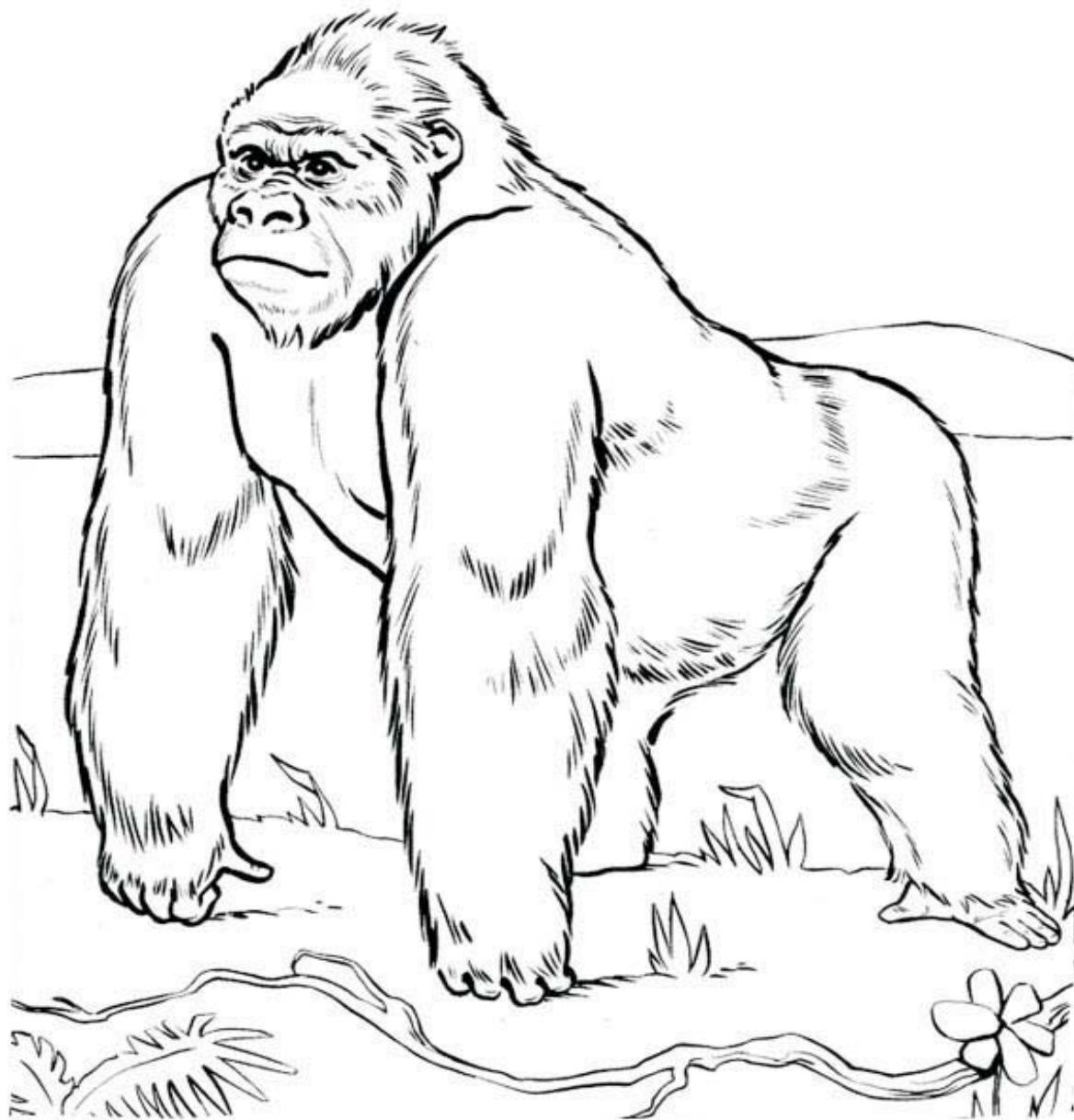

Носорог:

Јас сум носорогот Хари. Доаѓам од Азија. Јас припаѓам на групата индиски носорози, а многу мои другарчиња се бели или црни. Долг сум 4 м., а тежам 2000 кг. Мојата сестра е тешка само 1450 кг., а мојот татко дури 2500кг. Можам да живеам и до 40–50 години. Многу брзо трчам дури и до 56 км/ч. и сум добар пливач. Јас се хранам со трева, плодови, гранчиња и алги. Јас сега живеам во национален парк во Индија, за да се заштитам, затоа што бев во голема опасност во моето родно живеалиште, во пасиштата и шумите на Хималайте.

Игра: Со хартија и селотејп, со помош на воспитувачката/те или родителите можеш да го изработиш мојот рог и стави го на твојот нос. Како се чувствуваш кога носиш рог на носот, пријатно или непријатно?

ЛОКАЛНА КАМПАЊА ПРОТИВ КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ

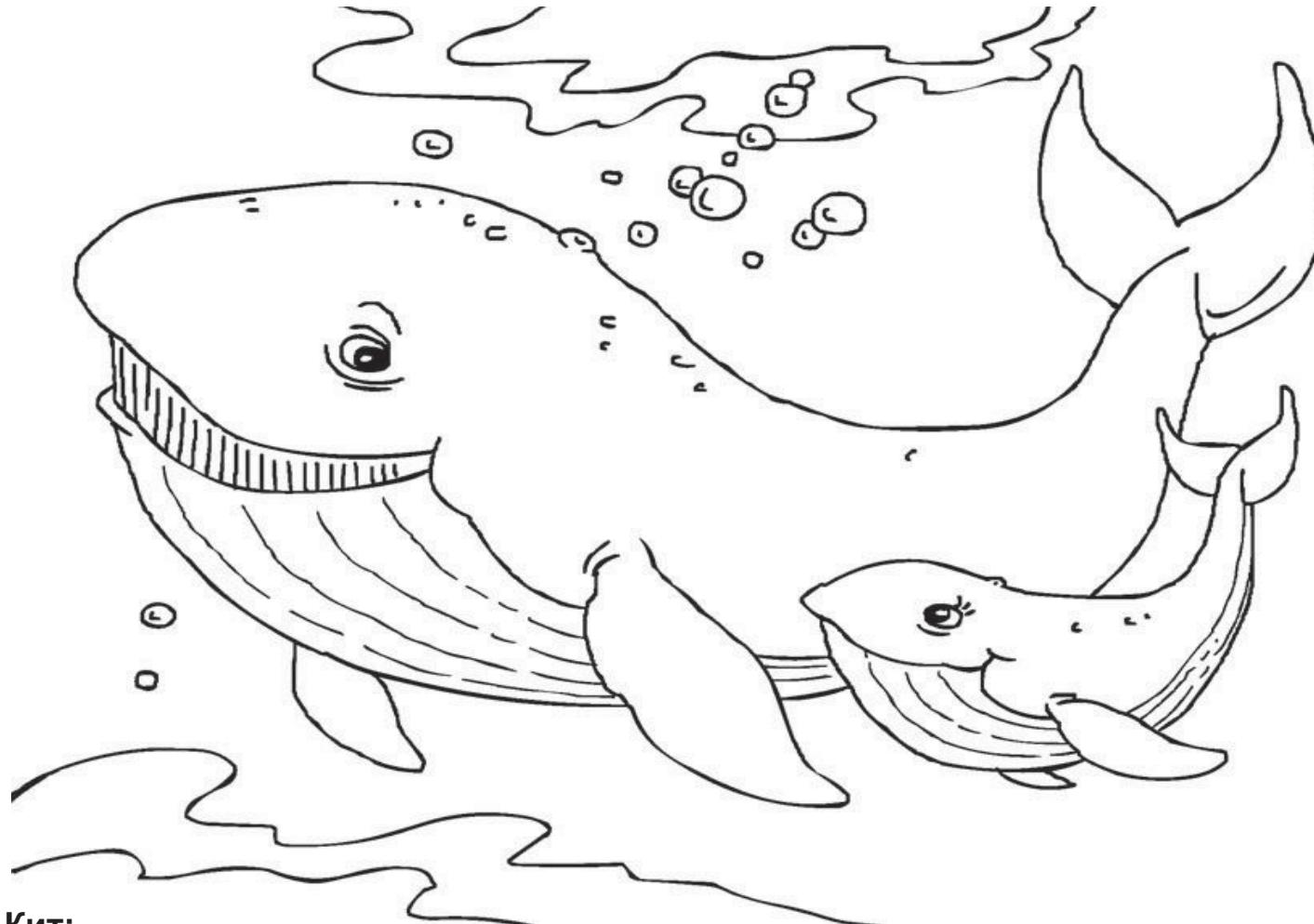
Горила:

Јас сум Горилата Кану, можам да живеам околу 40 години и да пораснам до 1,8 метри. Во моментот тежам 100 кг. Доаѓам од Африка и тоа од планинските предели и тешките дождовни шуми. Јас лесно се качувам по дрвја и поубаво ми е кога сум во група со уште 30 другарчиња. За нас е типично удирањето со длankите по градите. Ние на тој начин кажуваме каде се наоѓаме или, пак, така се поздравуваме.

Се исхранувам исклучиво вегетеријански, а тоа значи дека јадам корења, овошје, кора од дрво, див целер и друг вид зеленчук. Јас станувам немирен само кога нешто силно ќе ме уплаши и вознемири, иако сум толку голем. Можам да решавам многу задачи, обидувајќи се и грешејќи. Дали знаеш дека заедно со шимпанзото и бонобото и јас сум твоја најблиска роднина.

Игра: Додека сите другарчиња седат со затворени очи, еден од вас нека се сокрие и нека започне да удира со длankите на тапан. Другите треба да откријат на кое место е другарчето што удира на тапан, од каде доаѓа звукот.. Откако ќе откриете, кажете на кое место е детето што чука. И, обидете се да го поздравите со удирање по вашите гради со длankите. Менувајте ги улогите.

ЛОКАЛНА КАМПАЊА ПРОТИВ КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ

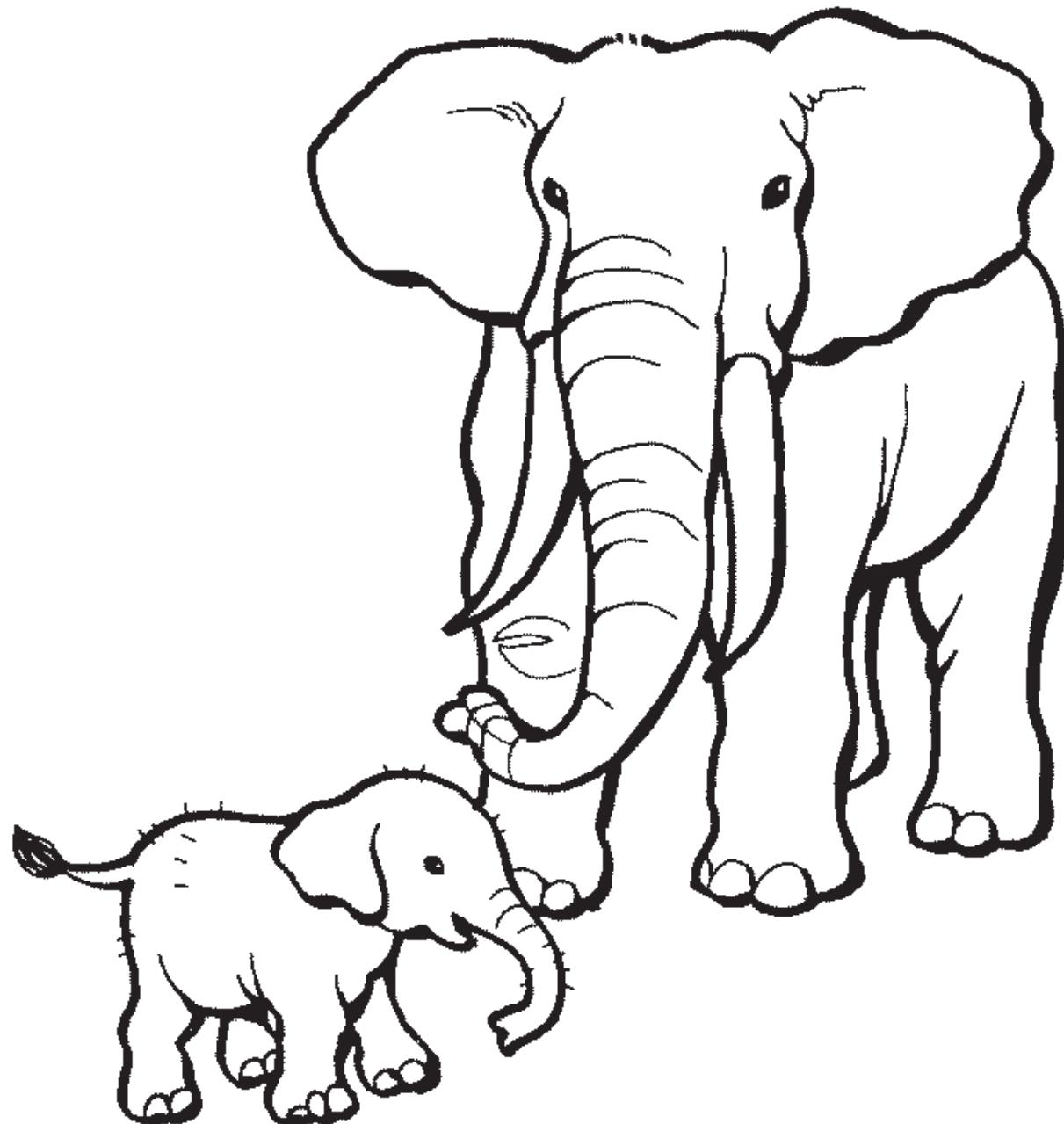

Кит:

Јас сум синиот кит Орхан. Моето семејство се појавило на планетата Земја неколку милиони години пред човекот. Живееме во океаните, но не сме риби, ние сме цицачи како и ти. И јас кога бев бебе се хранев со мајчино млеко. Живееме во семејни групи. Разговараме меѓу себе тивко со ниски тонови. Моите роднини, грбавите китови, пеат преубави песни. Мене и на моето семејство ни е потребна чиста вода и многу простор. Ние понекогаш патуваме многу, од Артиков или Антарктиков каде што се храниме, до тропските води каде што се размножуваме. Тоа патување трае 3 месеци, исто колку и твојот летен распуст. Јас се хранам со риби и лигњи, а некои мои поголеми роднини се исхрануваат и со поголеми животни. Јас сум долг околу 30 метри, а грбавиот кит е долг околу 18 метри. Јас сум поголем од него. Мене ми е потребен чист воздух за дишење. Пливам до површината и кога ќе издишам над површината на морето се креваат високи млазеви вода. Кога голтам огромни количини вода, вкусните ракчиња остануваат на моите плочести заби.

Игра: Со помош на возрасните поделете се во две групи: сини и грбави китови. Групата сини китови нека се обиде барем неколку минути да разговара меѓу себе тивко и со ниски тонови, а групата грбави китови да пеат тивка песна. Сините китови треба да се толку тивки за да се слуша пеењето на грбавите китови. Потоа, сите заедно обидете се да вдишете со нос и издишете силно од уста, исто како кит. Повторете го дишењето околу 5 пати. Се чувствувате прекрасно нели. И, на крај, за да покажете колку е долг синиот кит легнете во занимална еден позади друг (ако имате толку простор и услови).

ЛОКАЛНА КАМПАЊА ПРОТИВ КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ

Слон:

Јас сум слончето Бимбо. Јас сум од Африка, а мојот братучед Дамбо е од континентот Азија. Можам да живеам и до 70 години. Голем сум 3 метри, а тежам 5000 кг. Се хранам со корења, треви, овошје и кора и еден ден изедов цели 136 кг. храна. Ама затоа, пак, јас не спијам многу и во текот на денот поминувам големи растојанија за да најдам повторно храна за моето големо тело. Кога се родив бев тежок речиси 90 кг. Најмногу уживам да се туширам сам, вшмукувајќи вода со помош на мојата сурла и прскајќи се по целото тело.

Игра: Испружи ја раката и со рамото слепи ја до лицето односно до окото. Така си ја направил мојата сурла. Движи ја лево-десно и внимавај со очите да ја следиш напред длankата. Одлично! Ако успеа, продолжи да се движиш како мало слонче! Потоа обиди се со свиткана десна нога да ја допреш левата наназад и обратно! Со левата рака допри го левото колено и обратно! Со прстето обиди се во воздухот да нацрташ легната осумка, почнувајќи од лево нагоре! Тоа се вежби кои наутро јас ги правам за да ми биде успешен денот. Мислам дека ќе ти се допаднат.

ВИЗИЈА НА ЕД ПЛАНЕТУМ

ЕД „Планетум“ е број еден еколошка самоодржлива организација во Македонија и во регионот со формирало свое екосоцијално претпријатие, со 20 постојано вработени лица кои се специјализирани за решавање на различни проблеми од областа на заштитата и унапредувањето на животната средина. „Планетум“ има значајна улога во заедницата при градењето нови лидерски капацитети и располага со свои канцеларии, магацин, опрема, возила, машини, земја-расадник и едукативен екотуристички центар.

МИСИЈА НА ЕД ПЛАНЕТУМ

Заштита и унапредување на животната средина преку решавање на прашања и проблеми поврзани со отпадот, развојот на алтернативниот туризам и урбаниот развој.

Оваа боенка е изработена во рамките на проектот „Локална кампања против климатските промени“. Проектот е финансиран од Општина Струмица, ЕНВ.нет и 4x4x4 Балкански мостови, а го спроведува Еколошкото друштво „Планетум“ од Струмица.

Содржината на оваа боенка е единствена одговорност на Еколошкото друштво „Планетум“ од Струмица и на ниту еден начин не може да се смета дека ги одразува гледиштата и ставовите на Европската унија и на Општина Струмица.